

zoooh!

1 / 2011

Revista del Zoo de Barcelona

Arriba una parella de trencalossos

La nova sabana del Zoo

Convocada la 3ª edició de les beques PRIC

El recinte guanya 5.700 m²

Fundació Barcelona Zoo

B:SM

Ajuntament de Barcelona

DUES SORTIDES:
15 AL 25 DE JULIOL I
23 DE JULIOL AL 2 D'AGOST

TALLER D'ETOLOGIA TANZANIA 2011

AMB L'ETÒLOGA MONTSERRAT COLELL

T'AGRADA LA NATURA I ADMIRES ELS ANIMALS SALVATGES EN LLIBERTAT? VOLS CONÈIXER COM VIUEN LES ESPÈCIES EN EL SEU HÀBITAT NATURAL, OBSERVAR EL SEU COMPORTAMENT I ARRIBAR A ENTENDRE'L?

Un safari dirigit a persones interessades en l'observació i l'estudi de la conducta animal. L'objectiu del taller és aprendre a reconèixer els patrons de conducta més típics dels mamífers dels ecosistemes del nord de Tanzània, des de les pautes bàsiques d'alimentació, descans i locomoció fins als aspectes més complexos del comportament social.

QUÈ CARACTERITZA EL NOSTRE SAFARI?

L'atenció individualitzada (12 persones màxim per taller). Durant tot el safari l'etòloga Montse Colell estarà a la disposició dels participants, compartint els seus coneixements i ajudant a cada assistent a dur a terme les seves pròpies observacions amb el suport del material del curs (dossier i quadern de camp). A més tindrem amb nosaltres a dos guies locals de parla hispana amb una excel·lent formació i àmplia experiència.

Ens allotjarem en lodges i tented camp deluxe, situats a l'interior dels parcs naturals, una condició absolutament necessària per dur a terme les millors observacions de comportament.

Realitzarem un safari nocturn, una oportunitat excepcional per poder observar espècies que es mostren esquives o poc actives durant el dia.

SOL·LICITA EL PROGRAMA DETALLAT INFO@TABIASAFARIS.COM.
ASSUMpte: TALLER ETOLÒGIA. MOV.667 569 696 / TEL 977 345 088

Preu: 3.200 euros. Preu especial per a socis Zoo club: 2.976 euros. Amb vol. Tot inclòs

**TABIA
SAFARIS**

ZOO
club
Barcelona

Avançant cap al nou Zoo de Barcelona

Continuem amb l'enorme tasca d'impulsar un nou model de zoo, que generi un discurs coherent amb l'estratègia mundial de Zoos i Aquaris pel que fa a la conservació, i que alhora mantingui els lligams emocionals entre els animals i la ciutat, tot reforçant el desenvolupament d'accions de recerca, conservació, educació i divulgació.

Tot això per potenciar els valors de la sostenibilitat i el respecte per la natura, el coneixement, la innovació i la ciència, la conscienciació social i el compromís pel medi ambient i la seva preservació, tasca en la qual els Zoos del segle XXI, amb les necessàries transformacions i adaptacions, tal com estem fent a Barcelona, han de tenir un paper clau com a centres de conservació i educació, per la seva doble funció de reservoris de biodiversitat i d'agents sensibilitzadors en relació amb la protecció de la natura.

Aquesta transformació, ambiciosa i complexa, ha d'integrar i combinar degudament la modernització i creació de noves instal·lacions al recinte del Parc de la Ciutadella i al front litoral, adaptant-ne l'organització i creant estructures que facin possible la seva evolució i conversió progressiva com a centre de conservació i educació al servei de la biodiversitat. Amb la creació de la Fundació Barcelona Zoo, aprovada per unanimitat per tots els grups municipals de l'Ajuntament, donarem un pas fonamental en aquesta direcció, tota vegada que permetrà la captació de més recursos públics i privats que es podran esmerçar en el Programa de Recerca i Conservació del Zoo, i també atraure talent i compromís d'agents actius de la nostra comunitat en el camp de les ciències naturals i la recerca, el desenvolupament sostenible i la cooperació internacional.

Des de l'11 al 14 de març, el Zoo de Barcelona ha organitzat la 39ª reunió de l'EAAM (Associació Europea de Mamífers Aquàtics), simposi d'intercanvi i posada en comú d'elements de coneixement i gestió dels principals zoos europeus que alberguen mamífers marins. El Zoo de Barcelona ha fet una important aportació amb la presentació d'un nou sistema d'ensinistrament de dofins.

A les pàgines interiors expliquem diferents actuacions, entre les quals vull destacar les millores fetes en la instal·lació d'elefants en el marc del nou hàbitat de la sabana, la campanya 2011 per la conservació dels grans simis, l'arribada d'una parella de trencaossos en el marc d'un projecte de cria en captivitat o el projecte de conservació *in situ* del guacamai de front vermell a Bolívia.

Finalment, vull fer un agraïment molt especial a totes i cadascuna del milió cinquanta-quatre mil persones (1.054.000) i a tots els membres del Zoo Club que en el decurs de l'any 2010 van visitar el Zoo, en atenció al seu suport i contribució, i pels seus comentaris, suggeriments i observacions que ens ajuden a integrar diferents sensibilitats en el desenvolupament d'aquesta etapa de transformació del Zoo.

Ignasi Cardelús i Fontdevila
President del Zoo

B:SM Barcelona de Serveis Municipals
Gran Via Carles III, 85 bis
08028 Barcelona

Director del Zoo de Barcelona: Miquel Trepat
Sots-director: Emilio Rodríguez
Cap de Conservadors: Lluís Colom
Cap de Parc: Jordi Indiano
Cap de Serveis Generals: Jorge Cerón

Editada per Zoo de Barcelona
Parc de la Ciutadella, s/n · 08003 Barcelona · Telèfon: 93 225 67 80 · Fax: 93 221 38 53
Mail: zoobarcelona@bsmsa.cat · www.zoobarcelona.cat

Director: Rafael Cebrian
Cap de redacció: M. Neus Miró

Consell de redacció: Manel Aresté, Eulàlia Bohigas, Anna Costa, Jordi Fàbregas, Josep Garcia, Jordi Indiano, Àlex Mascarell, Mayra Nieto i M. Josep Virgos

Coordinació: Jordi Fàbregas

Fotografia: Arxiu Zoo, Laia Dotras, EAZA, Jordi Fàbregas, Institut Jane Goodall, Gabriella Peixoto, Abraham Rojas.

ZOOCLUB Parc de la Ciutadella s/n · 08003 Barcelona · Telèfon: 93 225 67 86 · zooclub@bsmsa.cat

El Zoo de Barcelona no es fa responsable de les opinions expressades pels seus col·laboradors. Prohibida la reproducció total o parcial del contingut d'aquesta publicació amb finalitats comercials, sigui quin sigui el mitjà o procés de reproducció, sense autorització de l'editor.

Maquetació i impressió: Icària Initiatives Socials
Dipòsit legal: B-30671-98

Ajuntament de Barcelona

FreeDamm

La 0,0 més baixa en calories

Existeix un club que no existeix. És un club en el que no importa ni l'edat ni el sexe. No requereix uniforme. No té seu. Ni horaris. No atorga premis. I per descomptat... No demana sacrificis. Podríem dir-li Free, no?

Sumari

6 Actualitat

Recull d'últimes notícies del Zoo de Barcelona

12 Recerca i conservació

Projecte de conservació del guacamai de front vermell *Ara rubrogenys*

15 El nostre Zoo

Nou sistema d'ensinistrament de dofins

16 Nova sabana del Zoo

18 Educació

Cursos i activitats

21 Pòster

Voltor negre

25 El nostre Zoo

Campanya de l'EAZA 2010-2011 per a la protecció dels simis

29 El recinte del Zoo creix 5.700 m²

30 Arriba una parella de trencaossos *Gypaetus barbatus*

34 Fundació Barcelona Zoo

36 Zoo Club

38 Quadern de camp

40 La nostra revista de fa...

41 Ecoiniciatives

42 Amb el suport de...

CONVOCADES LES BEQUES DE RECERCA I CONSERVACIÓ I LA BECA FLOQUET DE NEU DE L'ANY 2011

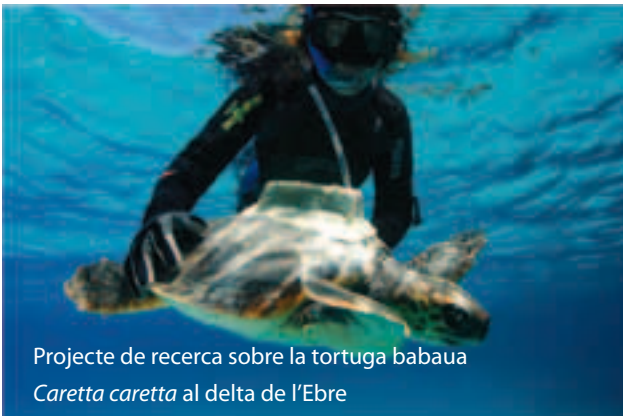
El passat 15 de febrer es va convocar la 3a edició de les Beques del Programa de Recerca i Conservació del Zoo (PRIC), així com la 7a edició de la Beca Floquet de Neu.

La convocatòria s'ha fet mitjançant anuncis publicats al BOP (Butlletí Oficial de la Província) de la Diputació de Barcelona, a la Gasetta Municipal de l'Ajuntament de Barcelona i als diaris *El País* i *La Vanguardia*, així com als webs de l'Ajuntament de Barcelona, de Barcelona de Serveis Municipals (B:SM) i del Zoo, on hi ha penjades les bases de les beques per poder consultar i descarregar la documentació necessària. El termini per presentar projectes s'acaba el divendres 15 d'abril a les 14 h. Aquestes beques s'atorguen anualment per fomentar la recerca aplicada a la conservació de les espècies a nivell local, nacional

i internacional. La Beca Floquet de Neu és exclusivament per a projectes de recerca sobre primats, mentre que les Beques PRIC poden abastar recerques en qualsevol altre àmbit de la ciència. La Beca Floquet de Neu, que s'atorga des de l'any 2005, està dotada amb 9.000 € i normalment es concedeix a un sol projecte, excepte en l'edició de l'any 2009, que va ser concedida ex

aequo a dos projectes diferents. Les Beques PRIC, que es van convocar per primer cop l'any 2009, no tenen una dotació econòmica prefixada, sinó que aquesta varia segons les necessitats i la qualitat dels projectes presentats i la disponibilitat dels límits establerts en els pressupostos del Zoo. En la primera edició se'n van concedir 7, amb una dotació econòmica total de 97.000 €, mentre que en la segona els projectes becats van ser 9, que es van repartir un total de 88.225 €. 🐾

La informació i documentació de les beques pot descarregar-se a través de la pàgina web: www.zoobarcelona.cat

Projecte de recerca sobre la tortuga babaua *Caretta caretta* al delta de l'Ebre

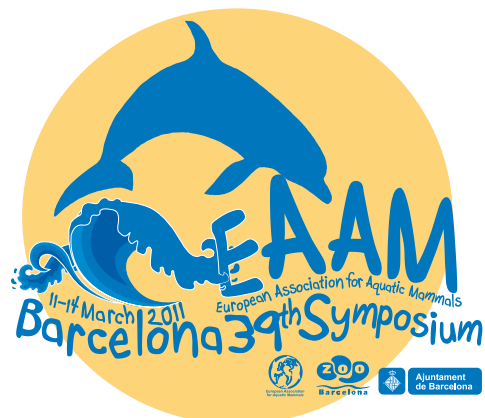
Projecte de recerca sobre els ximpanzés *Pan troglodytes* a Tacugama (Sierra Leone)

39è SIMPOSI DE L'EAAM

El Zoo ha tingut la satisfacció d'acollir el **39è Simposi anual de la European Association for Aquatic Mammals (EAAM)**, de la qual forma part. Les reunions s'han fet, de l'11 al 14 de març del 2011, a l'Hotel Catalonia Ramblas amb l'assistència de 171 participants de tot Europa i alguns d'altres continents.

L'**EAAM** és una associació fundada el 1972 per agrupar veterinaris, biòlegs, entrenadors de mamífers marins, investigadors i altres persones que s'interessen i treballen en l'estudi i conservació dels mamífers aquàtics, tant en llibertat com en captivitat, per tal d'establir contactes i compartir coneixements.

Aquest any el simposi ha comptat amb l'assistència de destacats especialistes i s'han tractat temes relacionats amb el maneig dels mamífers marins, la seva biologia, la medicina veterinària i la bioacústica, entre altres camps.

PUBLICACIÓ A LA REVISTA IZN (International Zoo News) D'UN ARTICLE SOBRE LA NOVA INSTAL·LACIÓ DELS DRAGONS DE KOMODO

La nova instal·lació dels dragons de Komodo, considerada una de les més modernes d'Europa, ha despertat l'interès dels diferents Zoos europeus i ha merescut la portada i la publicació d'un article a la prestigiosa revista *IZN (International Zoo News)*, que edita la North of England Zoological Society, Chester Zoo, i serveix per a l'intercanvi de notícies, informació i idees entre els Zoos i els aquaris d'arreu del món. 🐾

Indonature

Your best way of travelling around Indonesia
www.indonaturetravel.com

Un Viatge EXCLUSIU per a
Socis del

Bienvenido

Siu Trip Planner

Siu Links Utiles

Nostrós

Punto de encuentro

Contacto

Visita el Dragó de Komodo en el seu hàbitat!

10 dies
d'estada

Tornem a repetir ruta a causa del seu èxit!

Ens allotjarem en els
"Manggarais"
(Lonely Planet p.558)

Ens veurem les cares
amb els
dragons de Komodo

Nedarem amb
peixos tropicals en
aigües
transparents

Dormirem en
illes
paradisíiques

Sentirem Bali,
l'illa dels déus,
en la nostra pell

Ràfting
pel
riu Ayung

Els nostres viatges són personalitzats. Adaptem les rutes a les vostres necessitats

INCLOU: Vols interns, guia local, allotjament a Bali en hotel 4*, transports en vehicles privats, entrada al Parc Nacional de Komodo i taxa del ranger, equipament d'snorkel.

Consulteu preus definitius. Descomptes per a nens i per a més persones i suplement segons dates. *Preus subjectes a disponibilitat de vols.

Viu JA
Indonèsia!

Indonature

904 € / persona
+ vol internacional,
preu estimatiu 950 €*

Actualitat

El Zoo de Barcelona s'ha unit al programa "Compostem i aprenem"

El Zoo de Barcelona s'ha unit amb entusiasme al programa endegat per l'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament, "Compostem i aprenem", que vol fomentar el reciclatge de la matèria orgànica. La iniciativa, que reparteix compostadors als centres educatius, dóna assessorament tècnic i eines pedagògiques, i tracta d'ajudar les escoles perquè facin el seu propi compostatge, alhora que s'aprofita per educar en les bones pràctiques mediambientals.

Els dos compostadors que utilitzarem al Zoo, fabricats a partir del reciclatge del plàstic procedent d'antics contenidors de la ciutat, s'ompliran amb restes del jardí, poda, excrements dels animals i matèria orgànica diversa per fer un adob de molt bona qualitat. Els nostres visitants podran veure tot el procés i els escolars hi podran participar activament, a través del Departament d'Educació. 🐾

L'ARCA DE NOÈ

Com cada any, l'associació cultural Arca de Noè va visitar el Zoo el 16 de gener, amb motiu de la festivitat de Sant Antoni Abat, i va oferir un tortell de reis als camells, expressament elaborat amb productes que no els altera la dieta.

Aprofitant aquesta visita, en què es va retre un homenatge a Felix Rodríguez de la Fuente, es va col·locar una placa al Quadre d'Honor en reconeixement a la llarga relació entre aquesta institució, fundada l'any 1927 per Santiago Rusiñol i Joaquim Ciervo, i el nostre Zoo. 🐾

La Festa del 35è Aniversari del Departament d'Educació del Zoo de Barcelona

El 15 de desembre de 2010 es va commemorar el 35è aniversari del Departament d'Educació del Zoo, en un acte celebrat a l'envelat de la Dama del Paraigües. Hi van participar el director científic de la Fundació la Caixa, Sr. Jorge Wagensberg, que va pronunciar una conferència sobre la funció educativa dels Zoos, la regidora d'Educació de l'Ajuntament, Sra. Montserrat Ballarín, i el president del Zoo i delegat de Presidència de l'Ajuntament, Sr. Ignasi Cardelús. A més a més, es va organitzar una mostra de material didàctic utilitzat al llarg dels diferents anys i es van projectar unes imatges inèdites de la nostra història, que van ser seguides amb emocionada atenció per nombrosos educadors que havien treballat en el departament i que d'aquesta manera es van poder retrobar. 🐾

LLIURAMENT DELS PREMIS DEL 1er CONCURS FOTOZOO

El 16 de gener es van lliurar els premis de la primera edició del concurs de fotografia FOTOZOO, organitzat pel Zoo de Barcelona i l'Arca de Noè, en col·laboració amb Petits Grans Hotels de Catalunya, Blau Verd Hotels i el Gremi d'Hotels de Barcelona, i el suport de COMRàdio. En aquesta primera edició hi han participat 75 concursants, que han presentat un total de 151 fotografies repartides en alguna de les tres categories convocades: **Primer pla**, **Animals en grup** i **El Zoo i les persones**. En cadascuna d'elles es van concedir un primer premi i dos accessits.

Les fotografies guanyadores i les finalistes estan exposades a l'Espai Goril·les, al costat de l'entrada a la Ciutadella. 🐾

1r Premi categoria Primer pla - *Antoni Sesen Arnau.*

1r Premi categoria El Zoo i les persones
Fina Gibert Valentines.

1r Premi categoria Animals en grup - *Toni Martínez Gil*

Campanya ximpanzés

L'elevada freqüència de visitants que rep el Zoo de Barcelona durant les vacances de Nadal afavoreix el llançament d'objectes i aliments diversos dins les instal·lacions dels animals, especialment en el recinte dels ximpanzés. Aquests comportaments indesitjables per part del públic poden molestar el benestar psicològic dels animals i, sobretot, alterar la seva dieta i tenir conseqüències greus en la salut dels animals. Per conscienciar els visitants sobre aquest problema, l'Institut Jane Goodall i el Zoo de Barcelona van dur a terme una campanya durant el passat Nadal. Del 22 de desembre fins al 9 de gener, un equip de voluntaris de l'Institut Jane Goodall i educadores del Departament d'Educació del Zoo de Barcelona van

informar els visitants sobre la biologia i ecologia dels ximpanzés i els van comunicar la prohibició de llençar objectes i aliments dins les instal·lacions, advertint-los dels danys que poden causar aquestes accions als animals del zoo. També s'ha col·locat un cartell davant la instal·lació d'aquests primats en què s'indica que no se'ls pot donar menjar ni cridar. A més, els voluntaris també van facilitar informació sobre la campanya de recollida de mòbils en desús, "Mobilitza't per la selva" (www.mobilitzatperlaselva.org), organitzada per l'Institut Jane Goodall. Reciclant de manera gratuïta el teu mòbil vell, col·labores amb projectes educatius en ambdós Congos i amb el centre de rescat de ximpanzés de Tchimpounga. 🐾

Llibres

VETERINARIS, HISTÒRIES MOLT HUMANES AMB PROTAGONISTES MOLT ANIMALS Editorial La Magrana, TV3

Els amants dels animals som molts, i tots enyoràvem *Veterinaris*, el programa gràcies al qual fèiem, un cop a la setmana, una immersió en la vida quotidiana de diferents animals, als quals vam acabar estimant com si fossin de casa.

Doncs prou d'enyorances!, ja tenim aquí una nova etapa de *Veterinaris*, nous personatges als quals estimarem, que ens faran riure, potser patir una mica, i gràcies als quals aprendrem moltes coses i passarem unes bones estones, però, però... sorpresa! Aquesta vegada també tenim un llibre al nostre abast. Es tracta de *Veterinaris, històries molt humanes amb protagonistes molt animals*.

El llibre comença amb el gat (ei, almenys a mi ja em tenen guanyada perquè és el meu animal preferit), i altres animals domèstics, i ens explica coses molt i molt especials sobre cadascun d'ells, comenta casos de l'altra etapa del programa i s'estén encara més en els que veurem en aquesta que ara comença.

Veterinaris ens parla de gats però també d'animals exòtics, de granja, de fauna autòctona i dels que cuidem al zoo: gorilles, elefants, dragons de Komodo, dofins, i de la petita **Jingga**, una orangutana que ens té a tots molt preocupats...

Tot el llibre és ple d'excel·lents fotografies de fauna i d'escenes de la sèrie. Així doncs, tot fullejant-lo desfilaran davant els vostres ulls uns linxs que semblen de peluix, cavalls galopant, àguies

Nens i nenes, si voleu ser veterinaris, o si teniu algun animal a casa (o el voleu tenir), no us descuideu de llegir el capítol "Superveterinaris". Us ajudarà a saber què necessita la vostra mascota per estar encara més bé!

les espectaculars, un ós bru buscant mel, gats i gossos fent entremaliadures, dofins nedant, xais, conills, periquitos, i... molts més animals. 🐾

Mª Neus Miró i Torrent

Llicenciada en Farmàcia i en C. Biològiques

UNA BOCA SANA I CUIDADA...
i segueix amb la teva vida

**Odont
QUALITY**
CLÍNQUES DENTALS

CONDICIONS ESPECIALS
SOCIS I FAMILIARS

Si ets soci del ZOO CLUB BARCELONA, tu i els teus familiars podreu gaudir, a les 5 clíniques dentals Odontquality, de

**SERVEIS
GRATUÏTS**

- Visita i diagnòstic odontologia general
- Diagnòstic d'ortodòncies
- Radiografies intrabucales
- Fluoritzacions
- Diagnòstic implantològic

**SERVEIS
A PREU FIX**

- Higiene bucal (neteja + revisió per sessió): **20€**
- Extracció simple de peces bucal: **20€**

**FINANÇAMENT
SENSE INTERESSOS**

**I 25% DE DESCOMPTA EN
LA RESTA DE TRACTAMENTS**

5 CLÍNQUES AMB
TOTES LES ESPECIALITATS

BARCELONA:
Roger de Flor, 271
Tel.: 93 459 06 07

HOSPITALET:
Av. Ponent, 19
Tel.: 93 448 21 23

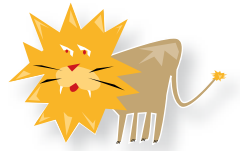
SABADELL:
Via Alexandra, 12 - 14
Tel.: 93 724 40 99

GIRONA:
Av. Sant Francesc 21, 3° A
Tel.: 972 41 02 05

FIGUERES:
Caamaño 4, 1° 2^a
Tel.: 972 67 29 28

www.odontquality.cat

Recuperem l'escultura "Conjunt d'antílops"

L'escultura *Conjunt d'antílops*, que va quedar fora del recinte en tancar-se les antigues taquilles del costat del Parlament, s'integra ara a la nova zona incorporada al Zoo, on abans hi havia el Circuit d'Educació Viària de la Guàrdia Urbana al Parc de la Ciutadella. L'estàtua, que representa un conjunt d'antílops en actitud de saltar, va ser projectada l'any 1969 per l'escultora Núria Tortras. Comemora la vida i l'obra de Walt Disney, un dels millors creadors de dibuixos animats, en les pel·lícules del qual els animals sovint tenen un paper destacat. 🐾

Conjunt d'antílops

Dofi. Saperas, 1965

Genoveva de Brabante. Montserrat Junoy, 1952

Lleó. Agapit Vallmitjana, instal·lada al Zoo el 1992

St. Francesc d'Asís. Pere Jou, 1956

Gos Famolenc. Artur Aldomà, 1978

Conjunt d'Aligues. Joan Borrell i Nicolau, 1929

La Dama del Paraigüa. Joan Roig i Solé, finals s. XIX

Nena que dorm. Claudi Tarragó, 1957

Nens. Elisa de Reverter, 1959

A més a més d'animals i natura, amb arbres centenaris, el Zoo és un jardí urbà amb un bon nombre d'escultures per descobrir.

Projecte de conservació del guacamai de front vermell *Ara rubrogenys*

La disminució de les poblacions naturals del guacamai de front vermell *Ara rubrogenys* al seu hàbitat dels boscos secs interandins de Bolívia ha motivat la implicació del Parc Zoològic de Barcelona que, juntament amb l'Estación Biológica de Doñana (Espanya) i el BIOREMA –Centro de Investigaciones en Biodiversidad y Recursos Naturales de la Universidad Pontificia San Francisco Xavier de Sucre (Bolívia)–, està desenvolupant el projecte internacional de conservació d'aquest magnífic ocell. Aclarir les causes d'aquest alarmant descens i corregir-les és l'ambiciós objectiu del projecte.

Dos guacamais en vol mostrant els seus espectaculars colors.

Es calcula que la població salvatge actual de guacamais de front vermell és d'aproximadament uns 500 exemplars.

Aquest fet ha determinat el compromís que ha pres el Parc Zoològic de Barcelona, a través del seu Programa de Recerca i Conservació 2009-2011, de participar en el projecte d'estudi del guacamai per preservar la biodiversitat i afavorir alhora la conservació d'una espècie en seriós perill d'extinció.

El guacamai de front vermell habita a les valls i altiplans alts àrids, secs i arbustius interandins

amb presència de cactus d'aspecte boscos. Ocupa alçades que van dels 1.100 als 3.000 metres sobre el nivell del mar. S'alimenta de llavors de la vegetació de les valls i altiplans secs on viu, i durant l'època seca es concentra a les àrees obertes de conreus de cacauet i blat de moro per alimentar-se.

Aquest psitàcid –família dels lloros– cria en colònies a l'època de les pluges, en penya-segats d'àrees muntanyoses poc accessibles que acostumen a estar a prop de cursos d'aigua com rius. Aprofita els forats i replans de les parets rocoses per pondre els ous, d'un a tres ous, normalment. Després d'aproximadament 26 dies de covament, neixen un promig de dos pollets que asseguren la continuïtat de l'espècie.

El protagonista d'aquest reportatge és una espècie endèmica, que únicament viu en determinats punts de Bolívia i és una autèntica raresa en estat salvatge, que convé valorar i conservar.

El guacamai de front vermell *Ara rubrogenys* és un bonic ocell, d'entre 55 i 60 cm i amb un pes que oscil·la entre 450 i 650 grams. Guarnit amb molts i variats colors, al cap té un front vermell i un bec gran i fort de color negre. La part o vora anterior de les ales i les plomes de la base de les potes són ataronjades. Quan vola crida l'atenció el viu color blau de les plomes primàries de les ales i la llarga cua. La resta del cos és verd i les potes són grisoses.

El guacamai de front vermell, una espècie en perill d'extinció

Andrés Requejo de las Heras és un biòleg especialitzat en vertebrats que està treballant en un projecte de recerca sobre la situació d'una espècie de guacamai endèmic de Bolívia que es troba en greu perill d'extinció: el guacamai de front vermell. Es tracta d'un programa específic dins del Programa de Recerca i Conservació del Zoo.

Quines són les causes de la seva raresa? El tràfic il·legal n'és una o n'hi ha més?

L'objectiu més important del projecte és esbrinar les causes que estan provocant la seva disminució, a més de contribuir a corregir-les mitjançant actuacions de conscienciació de les poblacions locals i promulgació de normatives que ajudin a protegir aquesta fantàstica espècie, catalogada com en Perill per la UICN (2008).

Les principals amenaces per al guacamai de front vermell són el comerç il·legal com a animal de companyia. Altres factors són el deteriorament i pèrdua de l'hàbitat per l'expansió de l'agricultura o pels efectes negatius provocats pels ramats de cabres, que s'alimenten intensament de les plantes que formen part del seu hàbitat, i que també afavoreixen la degradació dels espais on viuen aquests guacamais.

Altres impactes a tenir en compte són l'ús d'espècies de plantes del seu hàbitat com a combustible i farratge per als ramats. Un altre factor a considerar és la persecució amb arma de foc a què són sotmesos per part dels agricultors que protegeixen els seus conreus de blat de moro i cacauet.

El plantejament d'aprofitar les potencialitats d'ecoturisme, en forma de visites al país per part de persones interessades a gaudir d'espais naturals, suposaria un benefici econòmic per a les poblacions locals. Aquest fet comportaria la consideració d'aquest ocell com un benefici i no pas com una pèrdua, la qual cosa ajudaria a conservar tant l'espècie com l'hàbitat on viu.

Hàbitat natural del guacamai de front vermell

Nombrós grup de guacamais de front vermell alimentant-se als conreus

Recerca i conservació

Els primers vols dels pollets i la seva independència dels progenitors es produeixen en els mesos de febrer i març, coincidint amb la màxima disponibilitat d'aliment

Grup de guacamais de front vermell gaudint de la llibertat al seu medi salvatge

La pèrdua de l'hàbitat ocasionat per la pastura dels ramats de cabres suposa una amenaça per al nostre protagonista

El treball d'educació ambiental amb les comunitats locals és una part bàsica del projecte de recerca i conservació

El paper dels centres de cria i zoològics en la conservació per eliminar el tràfic o comerç il·legal

Els amants dels lloros (psitàcids), els col·leccionistes o les persones que tenen un guacamai de front vermell a casa seva, han de saber que a més tenen un tresor natural, una joia que en estat salvatge està en perill d'extinció. Crear aquesta consciència és fonamental per evitar el comerç il·legal, una de les amenaces més greus per a aquesta bonica espècie.

Un col·leccionista amant dels guacamais que en vulgui adquirir algun, ho ha de fer a través dels criadors, impossibilitant així la captura i comerç il·legal de les poblacions salvatges. D'aquesta manera, eliminant la demanda d'aus a través de les grans xarxes de tràfic internacional il·legal, evitariem que s'extingeixi.

Els centres de cria veuen incrementat el seu valor, en passar a ser centres de conservació d'aquest valuós ocell. El desenvolupament de programes internacionals de cria amb l'encreuament de diferents animals procedents de diferents col·leccions, centres de cria o parcs zoològics, suposaria un pas de gran importància per a la salvaguarda d'aquesta espècie en perill d'extinció. 🐾

Autors: Dr. José Luis Tella Escobedo, CSIC-EBD, Consejo Superior de Investigaciones Científicas Estación Biológica de Doñana (Espanya); Abraham Rojas, BIOREMA, Centro de Investigaciones en Biodiversidad y Recursos Naturales, Universidad Pontificia San Francisco Xavier de Sucre (Bolívia), i Andrés Requejo de las Heras, coordinador, biòleg especialitzat en Zoologia Vertebrats, Biodiversitat i Conservació per la Universitat de Barcelona (Espanya).

Fotografies: Abraham Rojas.

Nou sistema d'ensinistrament de dofins

La comunicació amb els mamífers marins (particularment amb els dofins mulars en el nostre cas) a la majoria de delfinaris del món es fa mitjançant senyals visuals combinades amb senyals acústiques (xiulets), tant si es tracta de tasques susceptibles de ser objecte de presentacions educatives com per a les activitats necessàries per a la seva cura rutinària: separació d'exemplars, tractaments mèdics, programes d'enriquiment, etc.

Aquesta comunicació es basa en el contacte visual entre cuidadors i dofins, que tot i ser l'habitual en els Zoos, no és la més

adadors, que podran ser qualsevol dispositiu portàtil tipus PDA o tauleta-PC, es connectaran mitjançant Wi-Fi amb aquesta estació central i enviaran les indicacions dels senyals a emetre.

La implantació d'aquest sistema és el punt de partida cap a la modernització de la relació entre els cuidadors i els dofins, obre un ampli ventall de possibilitats per millorar la qualitat d'aquesta relació i suposa un avenç innovador per al benestar dels animals. En el recent simposi de l'EAAM es va presentar als experts la primera fase del sistema i una comunicació sobre el desenvolupament de la segona. 🐾

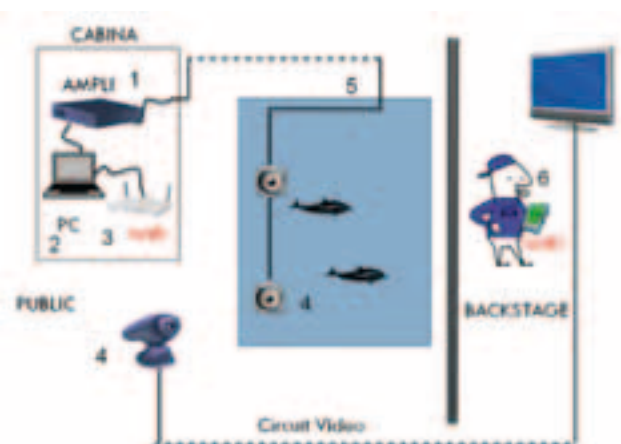
natural per als animals, ja que el seu sistema de comunicació principal està basat en l'acústica.

Ja fa temps que el Zoo de Barcelona treballa per implementar un sistema que permeti comunicar-se amb els dofins mitjançant acústica activa, de manera que no calgui el contacte visual entre cuidador i dofí.

Aquesta nova tècnica d'ensinistrament s'està desenvolupant en dues fases diferents: en primer lloc s'estan modificant les presentacions educatives perquè els animals facin els exercicis davant els visitants tot reduint la presència física del cuidador, i en una segona fase el Laboratori d'Aplicacions Bioacústiques de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) treballa en un sistema innovador a escala mundial, que fa servir les últimes tecnologies sense fils i d'acústica submarina per comunicar-se amb els dofins només amb sistemes auditius.

El sistema consta d'una estació central que gestiona els sons que s'emeten per via subaquàtica gràcies a un amplificador i altaveus associats. Les estacions mòbils de què disposen els cui-

Així és com funciona

1-Amplificador de potència

2-Ordinador central

3-Sistema wifi

4-Altaveus subaquàtics

5-Cablejat àudio

6-Sistema portàtil (PDA, tablet PC)

Nova sabana del Zoo

La transformació del Zoo de la Ciutadella s'estructurarà al voltant de la creació de quatre hàbitats segons les previsions contemplades en el pla mestre del Zoo: la sabana africana i les selves africana, americana i asiàtica.

Atenent la necessitat de millorar les condicions d'acollida dels nostres grans mamífers, hem prioritzat la redacció de l'avantprojecte de la sabana, l'extensió futura de la qual superarà les 4 ha, i la redacció del projecte executiu d'una primera fase destinada a ampliar i modernitzar les instal·lacions dels elefants i els hipopòtams, per estendre el procés de transformació progressivament a la resta d'espècies, prèvia redacció dels corresponents projectes executius.

Amb la realització d'aquesta primera fase, prevista per a l'any 2012, els elefants i les espècies associades gaudiran d'un espai d'1 ha.

En aquestes pàgines us presentem en diferents plànols i imatges el disseny futur de la instal·lació d'elefants i el de l'edifici que acollirà els hipopòtams i els cocodrils. Els elefants compartiran instal·lació amb els facoquers, les gaseles dorcas i la mona vermella. 🐾

Nous dormitoris dels elefants, en el marc de la primera fase de la nova sabana

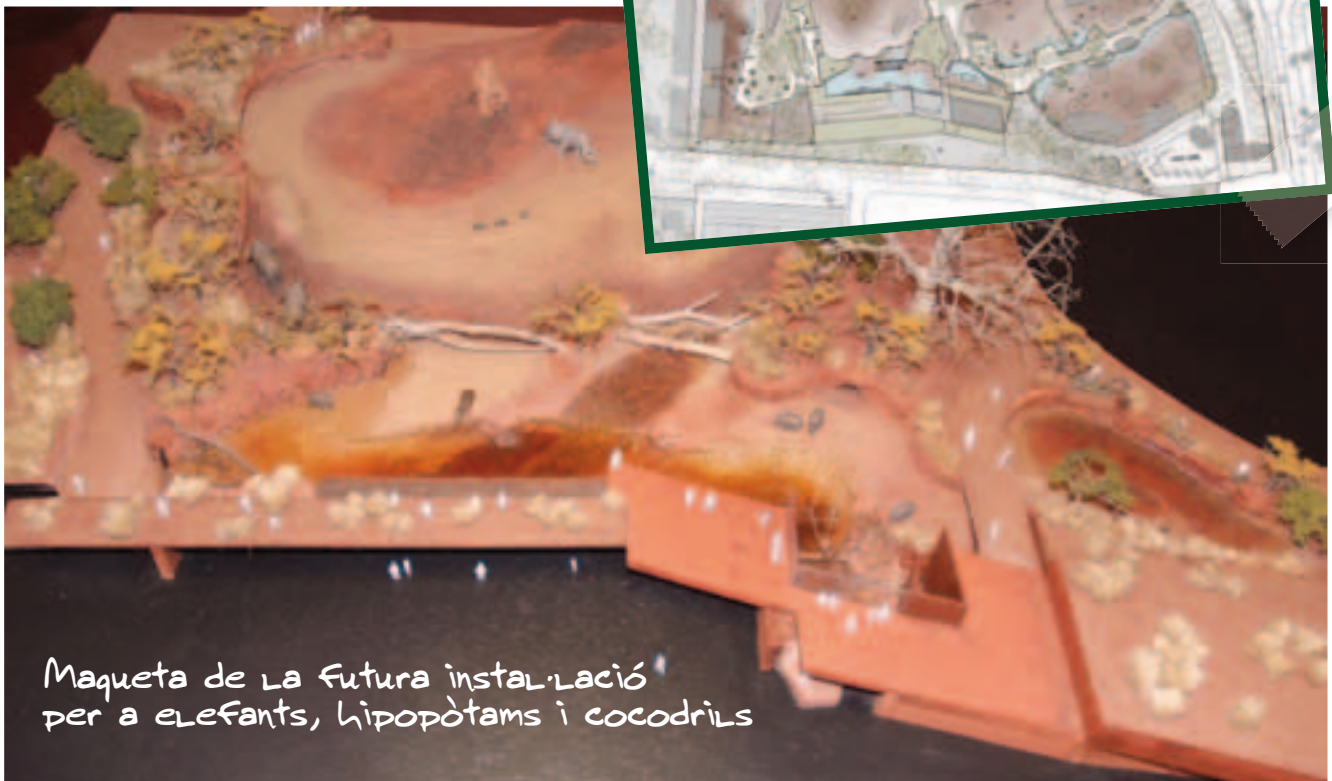

Imatge virtual de Les finestres subaquàtiques dels hipopòtams que ens permetran tenir una visió integrada de Les diferents espècies

Configuració de La nova sabana

Maqueta de La futura instal·lació per a elefants, hipopòtams i cocodrils

Activitats 2011

Marc,
abril i
primavera
2011

Dissabtes d'aventura

- Per a nens i nenes de 4 a 11 anys.
- Activitats per als dissabtes al matí.

Apunta't a l'aventura del Zoo! Vine a conèixer els animals i les seves històries! Els educadors i educadores del Zoo te les explicaran! T'emportaràs un quadern de treball i passatemps.

Calendari d'activitats:

- 2 d'abril: Com són els elefants i els grans herbívors?
- 9 d'abril: Vols saber quines feines es fan al zoo?
- 16 d'abril: Què podem fer per protegir els grans micos?
- 30 d'abril: Quins dofins hi ha al Zoo?
- 7 de maig: Vols conèixer els lleons i els altres felins?
- 14 de maig: Com són les tortugues?
- 21 de maig: Què mengen els animals del Zoo?
- 28 de maig: Vols saber com aprenen els dofins?
- 4 de juny: Com són els pingüins i les aus aquàtiques?
- 18 de juny: Vols conèixer els lleons marins i els dofins del Zoo?

..... Dissabtes de 10 a 13 h

..... Per als socis Zoo Club: 16,40 €
Per als no socis de Zoo Club: 23,70 €

Només per als socis de Zoo Club!
Inscripció per a 3 dissabtes d'aventura diferents: 37,05 €

- Inscripcions fins al dimecres anterior a la data de l'activitat.
- Cal fer el pagament de l'activitat en el moment de la inscripció.
- Places limitades.

T'esperem!

Els secrets del Zoo

- Activitats de diumenge al matí per a petits i grans.

Quants animals hi ha al Zoo? Quin és el nom dels dofins? Coneixeu el Jardí de les Papallones?

Descobriu tot això i molt més amb els educadors i educadores del Zoo! Us emportareu un dossier de record i un petit regal.

Calendari d'activitats:

- 3 i 17 d'abril: Protegim els grans primats!
- 8 i 22 de maig: El Zoo portes endins.
- 5 i 19 de juny: Coneix els lleons marins i els dofins!

..... Diumenges de 10 a 12.30 h

..... **Família sòcia de Zoo Club: 25,75 € per família** (inclou 2 adults i 2 infants). Suplement de 7,20 € per nen a partir del tercer.

..... **Família no sòcia de Zoo Club: 77,30 € per família** (inclou 2 adults i 2 infants). Suplement de 15,45 € per nen a partir del tercer.

- Inscripcions fins al dimecres anterior a la data de l'activitat.
- Cal fer el pagament de l'activitat en el moment de la inscripció.
- Places limitades.

Festes d'aniversari en grup

PER A GRUPS DE MENORS DE 8 ANYS

Preus especials fins a 30 nens/es:

- per als socis de Zoo Club: 360 €/grup
- per als no socis de Zoo Club: 465 €/grup

PER A GRUPS DE MAJORS DE 8 ANYS

Preus especials fins a 40 nens/es:

- per als socis de Zoo Club: 465 €/grup
- per als no socis de Zoo Club: 570 €/grup

Cal reservar al més aviat possible.

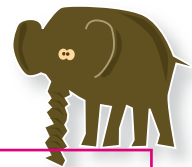
Cal fer el pagament de la festa d'aniversari en el moment de la inscripció.

..... Dissabtes i diumenges de 10.30 h a 13 h.

INFORMACIÓ

Tel: 902 457 545 de 9h a 20h

Festes d'aniversari individuals

Nous
PREUS!!

- Per a nens i nenes i adults.
(Recomanada per a infants de més de 4 anys)
- El Zoo et prepara una festa d'aniversari ben diferent.
Tu convides els teus amics i els animals us esperen!
Podreu esmorzar i bufar les espelmes del pastís d'aniversari i ser felicitats pels **dofins**.
En tot moment estareu acompanyats per un educador/a.

..... **Dissabtes i diumenges de 10.30 a 13 h.**

Preus per festa fins a 15 assistents:*
..... **Per als socis de Zoo Club: 260 €** (assistent addicional: 20,85 €/persona)
Per als no socis de Zoo Club: 310 € (assistent addicional: 24,85 €/persona)

- Cal reservar tan aviat com sigui possible.
- El pagament de la festa d'aniversari s'ha de fer en el moment de la inscripció.

* Cada festa només admet un homenatjat. En cas de voler fer una celebració per a dos infants s'han de sol·licitar dues festes.

Casals de Zoologia Primavera 2011

Per a nens i nenes de 5 a 13 anys.

Activitats per a les vacances escolars.

Passa les vacances al Zoo! Faràs amics i, junts, aprendreu moltes coses: com es prepara el menjar dels animals, on dormen, com en tenim cura... fins i tot, amb els educadors o educadores podreu apropar-vos a alguns animals.

Programa

Dies 18, 19, 20 i 21 d'abril de 2011

- **LA GRANJA I ELS PONIS** (de 5 a 8 anys)
- **MICOS I MONES** (5 a 13 anys, es fan grups per edats)

..... **de 9 a 16 h**

..... **Casal de 4 dies, abril 2011:**
Per als socis de Zoo Club: 146,80 €
Per als socis de Zoo Club amb carnet de família nombrosa: 132 €
Per als no socis de Zoo Club: 162,80 €
Per al no socis del Zoo Club amb carnet de família nombrosa: 146,80 €

Hi ha un servei de guarda d'infants que inclou l'entrada una hora abans de l'inici del casal i una hora després de la seva finalització (8 a 17h). Preu: 4 €/hora.

- Places limitades.

PER A MÉS INFORMACIÓ TELÈFON 902 457 545

Inscripcions a partir del dia 15 de març des del web:
www.zoobarcelona.cat

Departament d'Educació del Parc Zoològic de Barcelona

Passeig de Circumval·lació, 3 - 08003 Barcelona

Horari de secretaria:

diilluns a divendres de 9 h a 13.30 h i de 15 h a 16.30 h

NOUS CURSOS DE FOTOGRAFIA

ESPECIAL SOCIS: Curs de fotografia per a socis. 21-22 de maig (Montseny), 18-19 de juny (Delta del Llobregat), 16-17 de juliol (Cadí) i 17-18 de setembre (Monegros).

Durada: 15 hores. Dissabte de 10 a 14 h al Zoo de Barcelona

Diumenge de 8 a 19, sortida de tot el dia *in situ*

Preu: 224,10 € per a socis

OBERT A TOTS ELS PÚBLICS: dirigit a persones interessades en la fotografia que disposin d'una càmera digital, rèflex o compacta i sentin curiositat pel món digital i animal.

INICIACIÓ A LA FOTOGRAFIA DE LA NATURALESA

Dates: del 9 al 13 de maig

Durada: 10 hores

Horari: de dilluns a divendres de 16.30 a 18.30 h

Preu: 149,40 € per a estudiants o socis / 170,00 € per a no socis

TÈCNiques AVANÇADES EN FOTOGRAFIA DE LA NATURALESA

Dates: del 16 al 20 de maig

Durada: 10 hores

Horari: de dilluns a divendres de 16.30 a 18.30 h

Preu: 149,40 € per a estudiants o socis / 170,00 € per a no socis

CURSOS D'ESTIU

• 27 de juny - 1 de juliol:

Com treballen els veterinaris del Zoo?

• 4-8 de juliol:

Aprenentatge i conducta dels mamífers marins (adults)

• 11-15 de juliol:

Aprenentatge i conducta dels mamífers marins (15-17 anys)

• 18-22 de juliol:

Aprenentatge i conducta dels mamífers marins (adults)

• 25-29 de juliol:

Aprenentatge i conducta dels mamífers marins (15-17 anys)

Durada: 10 hores

Horari: de dilluns a divendres de 16.30 a 18.30 h

Preu: 149,40 € per a estudiants o socis / 170,00 € per a no socis

CURSOS DE FOTOGRAFIA

INICIACIÓ A LA FOTOGRAFIA DE LA NATURALESA

Dates: del 5 al 9 de setembre

Durada: 10 hores

Horari: de dilluns a divendres de 16.30 a 18.30 h

Preu: 149,40 € per a estudiants o socis / 170,00 € per a no socis

TÈCNiques AVANÇADES EN FOTOGRAFIA DE LA NATURALESA

Dates: del 12 al 16 de setembre

Durada: 10 hores

Horari: de dilluns a divendres de 16.30 a 20 h

Preu: 149,40 € per a estudiants o socis / 170,00 € per a no socis

CURSOS INTENSIVS

BISÓNAR I COMUNICACIÓ EN CETACIS: MECANISMES I

COMPORTAMENT SOCIAL

Dates: del 19 al 23 de setembre

Durada: 40 hores

Horari: de 15h a 20h i tres matins de pràctiques

Preu: 226,70€ preu únic per a estudiants

MEDICINA VETERINÀRIA DE MAMÍFERS I TORTUGUES MARINES

Dates: del 19 al 23 de setembre

Durada: 40 hores

Horari: de 15h a 20h i tres matins de pràctiques

Preu: 226,70€ preu únic per a estudiants

LLOC: Departament d'Educació del Zoo de Barcelona

INFORMACIÓ I RESERVES: www.zoobarcelona.cat / T. 902 457 545

El Parc Zoològic de Barcelona es reserva el dret a modificar o anul·lar les activitats programades, si no hi ha un nombre suficient d'assistents o si es produeix alguna incidència que ho justifiqui.

MENÚ 2X1

Fins el 31/05/2011, per la compra de qualsevol menú, te n'emportaràs un altre d'igual o d'inferior valor.

**Promoció exclusiva per als socis ZOOCLUB. No acumulable a altres ofertes o promocions.
Vàlida fins el 31/05/2011, excepte del 20 al 25 d'abril, ambdós inclosos.**

Els menús dels nostres centres són:

Burger SABANA

Menú Burger: Hamburguesa amb patates fregides i un refresc per només **8,30€**.

Menú Combo 2: Hamburguesa Sabana, patates fregides i refresc per **9,50€**.

Menú Safari: Hamburguesa ¼ de lliura, blat de moro, patates Steak house i refresc per **9,70€**.

Menú Infantil: Hamburguesa amb formatge, patates fregides, refresc i un petit suisse de postre, tot per **7,95€**.

Menú Hotdog: Hotdog, patates fregides i refresc per **7,20€**.

Als menús del **Burger SABANA** hi trobareu una àmplia oferta d'hamburgueses de primera qualitat.

LA GRANJA

Menú Chicken: 2 peces de pollastre amb patates i 1 amanida Mediterrània per **15,50€**.

Menú Chicken Plus: 4 peces de pollastre amb patates i 2 amanides Mediterrània per **29,95€**.

Els menús Chicken que podràs trobar cada dia porten el millor pollastre a l'ast. A La Granja t'oferim d'altres menús, consulta la nostra oferta al mateix centre.

TERRARI

Menús Terrari: Tria el teu entrepà preferit, acompanya'l amb patates i beguda, i te'l preparem per només **7,20€**. Si et ve de gust un entrepà, el Terrari és el teu centre!

A més, no et pots perdre l'àmplia oferta dels centres de restauració: esmorzars, entrepans freds i calents, amanides, torrades, hamburgueses, pastes i arrossos, pollastre a l'ast, pizzes, carn i peix, entre d'altres.

Aquesta temporada estrenem un nou centre de restauració que se suma als ja existents: **Natural**, un espai on oferim una àmplia gamma de productes sense gluten.

On trobaràs els nostres menús...

Burguer SABANA

LA GRANJA

TERRARI

VOLTOR NEGRE

AEGYPIUS MONACHUS

DADES BIOLÒGIQUES

- Pes: 7 – 13 kg
- Llargària: 98 - 107 cm
- Envergadura: 250 – 300 cm
- Incubació: 50 – 62 dies
- Nombre d'ous: 1
- Longevitat: fins a 40 anys en captivitat
- Reproducció: Ovípara
- Alimentació: Carronyera
- Vida social: Gregària

ECOLOGIA

■ Distribució:

És l'au rapinyaire més gran d'Europa i la seva àrea de distribució comprèn el centre i el sud-oest de la península Ibèrica, l'illa de Mallorca, l'Europa de l'Est i el centre d'Àsia.

■ Hàbitat:

És una au característica del bosc mediterrani que ocupa amb preferència boscos i deveses d'alzines, alzines sureres i roures, encara que també pot viure en boscos muntanyencs de coníferes i, a les illes Balears, a les pinedes dels penya-segats costaners.

FITXA TÈCNICA

CLASSIFICACIÓ

- Classe: AUS
- Ordre: FALCONIFORMES
- Família: ACCIPÍTRIDS
- Gènere: AEGYPIUS
- Espècie: MONACHUS

VOLTOR NEGRE

AEGYPIUS MONACHUS

SITUACIÓ DE L'ESPÈCIE

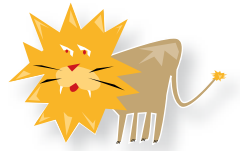
Aquesta espècie de voltor va arribar a estar en greu perill d'extinció a la península Ibèrica a causa de la caça, la pèrdua d'hàbitat i la utilització de verins a la natura, però a partir de la dècada de 1980, les seves poblacions s'han anat recuperant gràcies a diferents mesures de conservació, tant legislatives de protecció de l'espècie com de la conservació del seu hàbitat.

Actualment, el 80% dels voltors negres europeus viu a Espanya. Segons les llistes vermelles de la UICN (Unió Internacional per a la Conservació de la Natura), preparades per la Comissió de la Supervivència d'Espècies, la situació del voltor negre *Aegypius monachus* és de **GAIREBÉ AMENAÇAT**.

ESCALA DE LA UICN

CAMPANYA DE L'EAZA 2010-2011 PER A LA PROTECCIÓ DELS SIMIS

El passat mes de setembre, durant la Conferència anual de l'EAZA (Associació Europea de Zoos i Aquaris) celebrada a Verona (Itàlia), es va posar en marxa la campanya que cada any fa aquesta organització per protegir alguna espècie o grup d'espècies. La d'enguany està dedicada a un grup molt proper a l'ésser humà: els simis. Esperem que a través dels nostres cosins primats puguem augmentar el grau de sensibilització de la gent i arribar a temps de salvar les selves i els seus habitants.

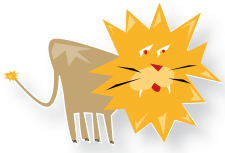
La campanya inclou les setze espècies de gibons i les sis de grans simis: el goril·la de costa, el goril·la de muntanya, el ximpanzé, el bonobo, l'orangutan de Sumatra i l'orangutan de Borneo, totes molt properes a l'home i greument amenaçades per la caça, la desforestació i les malalties. El propòsit de la campanya és contribuir de manera significativa i duradora a la supervivència dels simis i dels seus hàbitats.

Guardiola-Floquet per col·laborar en la Campanya dels Simis de l'EAZA

PRINCIPALS OBJECTIUS DE LA CAMPANYA

- Incrementar la protecció de l'hàbitat.
- Reduir la caça i el comerç, tant de simis vius com morts.
- Canviar els hàbits dels consumidors per reduir la pressió sobre els simis i els seus hàbitats.
- Recaptar un milió d'euros per establir un fons de provisió que faciliti un recolzament financer continuat a la conservació in situ dels simis.

PRINCIPALS AMENACES

La caça i el comerç

La caça és una de les principals causes de la davallada de les poblacions de simis, tant a l'Àfrica com al Sud-est Asiàtic.

Generalment són caçats per comerciar amb la seva carn, l'anomenada "carn de bosc" i, en menor mesura, per comerciar amb les cries vives i amb parts del cos dels adults, que són utilitzades amb finalitats rituals o medicinals.

També són perseguits quan entren en conflicte amb els humans, per exemple quan s'endinsen als conreus per menjar.

La pèrdua de l'hàbitat

La pèrdua de l'hàbitat és una de les principals amenaces per a la supervivència dels grans simis.

L'hàbitat dels simis, les selves tropicals, es destrueix per crear nous espais per a la agricultura, per al creixement urbà i per l'explotació que en fan les companyies fusteres. Aquestes activitats redueixen cada vegada més l'espai disponible per a les poblacions de simis i la qualitat de les que es conserven, degut a la fragmentació dels boscos i a la contaminació que ocasionen les activitats i infraestructures d'aquestes indústries.

L'agricultura i les fusteries no són activitats destinades al consum local, sinó que, majoritàriament, abasteixen la demanda dels països desenvolupats.

Mentre les poblacions humanes locals són petites i les seves activitats d'explotació del medi natural sostenibles (recol·lecció de fusta i aliments, petits conreus i ramaderia), viuen en harmonia amb els ecosistemes i les poblacions de simis, però quan el nombre d'humans augmenta i utilitzen tecnologies ineficients, com l'agricultura de tala i incendi o la fabricació de carbó vegetal, tant per al consum propi com per a l'exportació, ocasionen un greu impacte destructiu a l'hàbitat dels simis.

L'explotació d'aquests hàbitats a gran escala té com a finalitat l'obtenció de productes com l'oli de palma i el mobiliari de teca, que es destinen a l'exportació i generen uns grans beneficis en els països desenvolupats en detriment dels països d'origen, que segueixen igual de pobres i veuen malmenada la seva natura.

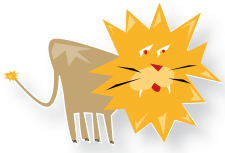
Les selves tropicals són essencials per als humans i els simis juguen un paper importantíssim en la preservació i manteniment d'aquest ecosistema, ja que, en ser uns importants dispensadors de les llavors, actuen com a jardiniers de moltes espècies de plantes.

Alguns casos necessiten actuacions urgents, com la població de la subespècie del gorilla del riu Cross, de la qual en queden menys de 400 individus.

L'agricultura comercial ha provocat que una bona part de l'hàbitat primari dels simis hagi estat reemplaçada per extensos monocultius de palmes d'oli o de soja, que s'utilitzen per produir una àmplia gama de béns de consum i biocarburants.

La tala massiva permet fabricar mobles de fusta i altres productes assequibles per als mercats occidentals a costa de destruir enormes extensions de selva primària.

El nostre Zoo

Salut i malalties

Algunes malalties són una nova amenaça per als simis que viuen en llibertat. La freqüència i severitat de les malalties que pateixen està creixent degut a les nostres accions, ja que la pèrdua de l'hàbitat i les activitats com la caça els causen estrès i com a conseqüència són més vulnerables a les infeccions i malalties. D'altra banda, la presència d'humans i de bestiar domèstic introdueix un gran nombre i varietat de noves malalties a les quals els simis no estan habituats i contra les quals no tenen defenses efectives.

Se sospita que el virus d'Ebola va ser transmès per guineus voladores frugívores a grups de ximpanzés i goril·les. La restricció del territori dels goril·les de plana occidentals (República del

Congo, Camerun i Gabon) ve fer que l'Ebola s'estengués ràpidament entre ells. Actualment, es creu que el 25% de la població mundial de goril·les ha mort a conseqüència d'aquesta epidèmia, ja que el 90% dels goril·les que contrauen l'Ebola moren a causa de fortes hemorràgies internes i externes.

Tot i que els ximpanzés també poden contraure l'Ebola, l'extensió de la malaltia ha estat molt menor donat que tenen una àrea de distribució més àmplia i la densitat de població és més baixa, la qual cosa en dificulta la transmissió.. 🐾

Dra. Mª Teresa Abelló

Conservadora de Primats

CURS UNIVERSITARI D'ESTIU: LA CONSERVACIÓ DELS SIMIS

El proper mes de juliol, el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona acollirà el curs universitari d'estiu que organitza el Consorci Universitat Internacional Menéndez Pelayo de Barcelona (CUIMPB) – Centre Ernest Lluch, amb la col·laboració de l'Ajuntament i el Zoo.

Aquest any, aprofitant que la campanya 2011 de l'Associació Europea de Zoos i Aquaris (EAZA) està dedicada a la protecció i conservació dels grans simis, el tema central del curs serà la contribució de la comunitat zoològica internacional a la conservació dels simis (gibons, ximpanzés, goril·les i orangutans) i els seus hàbitats.

El curs el dirigirà el Dr. Bryan Carroll, director del Zoo de Bristol

i màxim responsable de la campanya de l'EAZA d'enguany, i hi participaran destacades figures del món científic nacional i internacional com la Dra. Angela Meder, primatòloga alemanya que edita la revista Gorilla Journal; el Dr. José Domingo Rodríguez Teijeiro, catedràtic de vertebrats de la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona, que col·labora amb la Dra. Magda Bermejo en els estudis de l'impacte de l'Ebola sobre les poblacions de goril·les del Congo; la Dra. Montserrat Ponsà, catedràtica del Departament de Biologia Cel·lular de la Universitat Autònoma de Barcelona o el Dr. Tomàs Marqués, genetista de l'Institut de Biologia Evolutiva de la Universitat Pompeu Fabra – CSIC, que ha participat en la investigació sobre el genoma dels orangutans. 🐾

El recinte del Zoo creix 5.700 m2

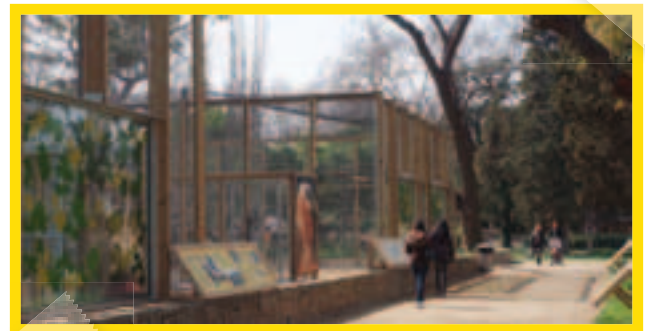
A des del passat 5 de març ja podeu gaudir d'un nou espai dins del recinte del Zoo, una nova àrea de 5.700 m2 que ha estat guanyada en incorporar l'espai que fins ara ocupava el Circuit d'Educació Viària de la Guàrdia Urbana, al Parc de la Ciutadella. La importància de la incorporació d'aquest terreny es fa palesa si tenim en compte que les dimensions actuals del Zoo van quedar establertes el 1963, fa 48 anys, en fer-se l'última ampliació del recinte.

En aquesta zona, que en el futur acollirà les instal·lacions de la sabana, actualment s'hi han instal·lat dues espècies autòctones greument amenaçades: el voltor negre i el trençalòs, incorporat per primera vegada a la col·lecció, que ocupen unes àmplies ocelleres dissenyades per afavorir-ne la reproducció.

Aprofitant l'amplitud de la zona enjardinada, hi hem instal·lat unes taules de pícnic amb una cabana on se serveixen begudes i s'hi instal·larà l'escultura *Conjunt d'antílops*, dedicada a Walt Disney, originalment ubicada davant de les antigues taquilles de la Ciutadella al costat del Parlament de Catalunya que, amb la supressió d'aquesta entrada, havia quedat fora del recinte. 🐾

Acte de presentació del nou espai a la premsa l'11 de març.

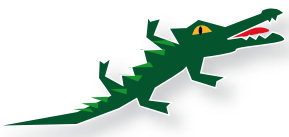

EL ZOO S'AMPLIA!

FARMACIOLA BOTIQUIN FIRST AID	TREM TRAIN	ZONA DE JOCS ZONA DE JUEGOS CHILDREN'S AREA	LAVABOS ASIOS TOILETS	PRODUCTES NATURALS PRODUCTOS NATURALES NATURAL PRODUCTS	PUNT DE SUGGERIMENTS PUNTO DE SUGERENCIAS SUGGESTION POINT
COXES ELÈCTRIQUES ELECTRIC CARS	CONSIGNA LOCKERS	ESPAI D'EXPOSICIONS ESPACIO DE EXPOSICIONES EXPOSITIONS AREA	BAR BAR	PONIS PONIES	ZOO DOLLE SWEETZOO
ESPAI FUMADORS PUNTO FUMADORES SMOKING POINT	PÍCNIC PICNIC PICNIC AREA	RESTAURANT RESTAURANTE RESTAURANT	INFORMACIÓ INFORMATION INFORMATION	BOTIGUES TIENDAS SHOPS	

Ajuntament de Barcelona

En aplicació del article 7, apartat 5, de la Ley 28/2005, de 26 de diciembre, no está permitido fumar en todo el recinto del Zoo, excepto en los espacios indicados a tal efecto. A esos espacios no pueden acceder los menores de edad.
En aplicació de l'article 7, apartat 5, de la Llei 28/2005, de 26 de desembre, no es permet fumar en tot el recinte del Zoo, excepte en els espais habilitats a l'efecte. A aquests espais, no hi poden accedir els menors d'edat.
In application of Article 7, Section 5, of the 28/2005 LAW, of 26 December 2005, it is forbidden to smoke anywhere in the Zoo except for the areas indicated for this. Minors may not enter these areas.

Arriba una parella de trencalossos *Gypaetus barbatus*

El passat 2 de febrer van arribar al Zoo dos exemplars juvenils de trencalòs *Gypaetus barbatus*, una espècie d'au carronyaire que encara és habitual a gran part d'Àsia central i l'est i sud d'Àfrica, però que està greument amenaçada a Europa.

A la fi del segle XIX era present a tota la península Ibèrica, però durant el segle XX va patir una forta davallada que va fer que a començament de la dècada de 1980 només sobrevisqués a la serralada pirinenca, on actualment hi viu la població europea més nombrosa.

Les principals causes d'aquesta situació han estat la persecució directa, el verí i la transformació del seu hàbitat.

Viu en els grans sistemes muntanyencs abruptes i amb abundància de cingleres de bona part d'Europa, Àsia i Àfrica, on fa els nius en coves i esclotxes dels penya-segats. La població europea està greument amenaçada i a la península Ibèrica només hi ha parelles reproductores als Pirineus i a les serralades prepirinenques. Per tal d'assegurar-ne la conservació s'està portant a terme un important projecte de cria en captivitat de l'espècie, l'objectiu del qual és aconseguir exemplars que puguin ser reintroduïts a la natura, com ja s'ha fet als Alps i a diversos punts de la geografia espanyola, com ara la Sierra de Cazorla.

Donada la greu situació en què es troba, és una espècie protegida a tot Europa, sotmesa a diferents plans de recuperació en

Trencalòs *Gypaetus barbatus*

El color rovellat del plomatge es deu al fet que es banyen sovint en fangs ferruginosos. A la seva instal·lació podeu veure una bassa d'argila que els serveix per reproduir aquest comportament.

Els nostres animals

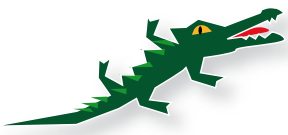

A la fi del segle XIX era present a tota la península Ibèrica, però durant el segle XX va patir una forta davallada.

És una espècie carronyaire amb una alimentació molt especialitzada, ja que menja les parts més dures dels cadàvers: els cartílags i principalment els ossos. El seu nom prové de la tècnica que utilitza per trencar els ossos més grans, que llença des de gran altura sobre les roques per esbocinar-los i així poder engolir-los. Els joves perfeccionen aquesta tècnica amb els anys.

Els nostres animals

La nova instal·lació d'aquesta parella de trenca-
calossos comparteix amb la dels voltors ne-
gres l'àrea inaugurada el 4 de març, una àm-
plia zona de 5.700 m², que ha estat guanyada
incorporant al recinte del Zoo l'espai que
abans ocupava el Circuit d'Educació Viària de
la Guàrdia Urbana al Parc de la Ciutadella.

diversos països com ara Espanya, on des de l'any 1989 es du a
terme un pla coordinat d'actuacions per protegir el trenca-
lòs a Catalunya, que inclou el projecte de cria que es desenvo-
lupa al Centre de Recuperació de Fauna de Vallcaient (Lleida),
d'on prové un dels nostres dos exemplars.

Preparació del bany de fang

Condicionament del niu
amb llana d'ovella

Els nostres animals

Última revisió abans de deixar-los a la instal·lació

El Zoo de Barcelona participa en l'EEP (Programa de Cria en Captiveri d'Espècies Amenaçades) amb aquests dos exemplars: un mascle nascut el febrer de 2009 al Centre de cria de Guadalupe (Jaén) i una femella nascuda el març de 2010 al Centre de Recuperació de Fauna de Vallcalent (Lleida). Els animals ocupen una nova instal·lació en el Zoo, i s'espera poder assolir l'objectiu de l'EEP de l'espècie, que és garantir la variabilitat genètica de les seves poblacions, que inclou més de 140 exemplars, 36 zoos i 5 centres de cria.

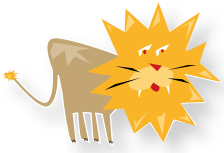
El Programa Internacional de Cria en captivitat del trencalòs va néixer l'any 1978 a la trobada internacional celebrada a Morges, Suïssa, on es van establir les directrius essencials del Projecte de Reintroducció del trencalòs als Alps. Posteriorment, les tasques de reintroducció s'han estès a altres punts de la geografia europea, inclosa la península Ibèrica. 🐾

Jordi Fabregas, Rafael Cebrian, Alex Mascarell

Vista general de la instal·lació

La parella de trencalòssos ja pot fer niu al Zoo

Fundació Barcelona Zoo

La sessió plenària de l'Ajuntament del proppassat 25 de febrer va aprovar definitivament la creació de la Fundació Barcelona Zoo i la proposta d'estatuts. Actualment s'estan fent les gestions necessàries per a la seva inscripció i constitució en els registres oficials. La Fundació neix amb l'objectiu principal de desenvolupar el Programa de Recerca i Conservació del Zoo impulsant nous projectes de recerca, conservació, educació i sensibilització per tal d'esdevenir, des de la consideració de servei públic, un instrument orientat a la preservació de la biodiversitat, la generació de coneixement i la conscienciació sobre la necessitat de protegir i conservar els ecosistemes.

És per això que gestionarà el programa de Recerca i Conservació del Zoo, promourà l'edició i publicació de quaderns i monografies, a més de crear un centre de documentació i biblioteca per posar a l'abast del públic el fons documental i històric del Zoo. També organitzarà i gestionarà activitats divulgatives i culturals en línia amb les campanyes de sensibilització de les associacions de zoos i aquaris i participarà en l'organització d'activitats formatives, a més de congressos i seminaris sobre temàtica animal i conservació. 🐾

Trenca *Lanius minor*

La Fundació Barcelona Zoo permetrà millorar el desenvolupament de programes de cria en captivitat d'espècies amenaçades.

Fundació BARCELONA ZOO

Projecte d'estatuts ajustat a model dels serveis jurídics de la Generalitat de Catalunya
CAPÍTOL I

Denominació, naturalesa, durada, domicili, àmbit d'actuació i règim jurídic

Article 1. Denominació, naturalesa i durada

La Fundació és una entitat sense ànim de lucre que té el patrimoni, els rendiments i els recursos obtinguts, afectats de forma permanent a la realització de les finalitats d'interès general previstes en aquests estatuts. La fundació es denomina FUNDACIÓ BARCELONA ZOO.

La Fundació té vocació de permanència i es constitueix amb durada indefinida.

Article 2. Domicili

El domicili de la Fundació queda fixat a la ciutat de Barcelona, a les dependències del Zoo al Parc de la Ciutadella, s.m. 08020 Barcelona.

Article 3. Àmbit d'actuació

La Fundació exerceix la seva activitat majoritàriament a Catalunya amb projecció nacional i internacional de les seves relacions amb altres entitats i institucions públiques i privades, tasques de recerca i divulgació científica per a la preservació de la biodiversitat.

Article 4. Règim jurídic

La Fundació té personalitat jurídica pròpia i gaudeix de plena capacitat jurídica i d'obrar per l'atorgament de la seva carta fundacional en escriptura pública i la inscripció en el Registre de Fundacions de la Generalitat de Catalunya.

La Fundació es regeix per les declaracions contingudes a la carta fundacional, per les disposicions legals que li són d'aplicació, per les establertes en aquests estatuts i pels acords que adopti el Patronat en l'exercici de les seves funcions.

CAPÍTOL II

Finalitats fundacionals i activitats

Article 5. Finalitats fundacionals

La Fundació té com a finalitats fundacionals la promoció, el desenvolupament i l'impuls de programes de recerca, conservació, educació i sensibilització, per tal d'eslavorar, des de la consideració de l'interès públic, un instrument orientat a la preservació de la biodiversitat, a la generació de coneixement i a la conscienciació sobre la protecció i preservació dels ecosistemes del planeta i de les espècies animals i vegetals, i sobre la interrelació que entre les diferents formes de vida es produeixen.

Així la Fundació esdevé un agent actiu per a contribuir a la definició i gestió del Programa de Recerca i Conservació del Zoo de Barcelona.

Pàgina 1

Fundació BARCELONA ZOO

La Fundació pot constituir societats i participar-hi amb l'autorització prèvia de la Gerència Municipal i de la Comissió de Govern de l'Ajuntament de Barcelona. Les referides societats hauran de ser obligatòriament temporals.

Peri cas que la constitució o participació en una societat comporti l'assumpció de responsabilitat personal pels deutes socials, serà també necessària autorització prèvia del protectorat.

La Fundació ha de comunicar al Protectorat en el termini de 30 dies l'adquisició i línquia d'accions o participacions socials que li contrexin, directament o indirectament, el control de societats que limitin la responsabilitat dels socis.

En tot cas, l'exercici per part de la Fundació de tasques d'administració de societats ha de ser compatible amb el compliment de les finalitats fundacionals.

CAPÍTOL IV

Organització i funcionament

Article 16. El Patronat

El Patronat és l'òrgan de govern i d'administració de la Fundació, la representa i gestiona, i assumeix totes les facultats i funcions necessàries per a la consecució de les finalitats fundacionals.

Article 17. Composició del Patronat, designació i requisits per ser-ne membre

El Patronat és un òrgan col·legiat integral per persones físiques o jurídiques i constituït per un mínim de 5 membres i un màxim de 19 membres amb dret de vot.

Fundació BARCELONA ZOO

Article 6. Activitats

Per a la consecució de les finalitats fundacionals, la Fundació desenvolupa les activitats que el Patronat considera necessàries, directament i/o en col·laboració amb altres entitats, institucions o la finalitat fundacional. La Fundació podrà desenvolupar les activitats que, sense ànim exhaustiu, s'enumeren a continuació:

- Desenvolupament i gestió de la recerca científica orientada a la conservació de les espècies animals tant *in situ* com *ex situ*, mitjançant l'establiment de relacions i intercanvi de coneixements les Universitats i grups de recerca i investigadors amb col·laboració amb altres institucions i entitats públiques i privades, donant prioritat a projectes de col·laboració conjunta, en virtut de les línies estratègiques contingudes en el Programa de Recerca i Conservació del Zoo de Barcelona.
- Organització d'activitats formatives, divulgatives i culturals, en diversos formats i orientades al gran públic, per a incloure en els valors de la biodiversitat i el medi ambient i el seu ús sostenible, ja sigui mitjançant l'estructura del Departament d'Educació del Zoo de Barcelona o mitjançant altres instruments o mecanismes d'actuació.
- Organització de programes de formació orientats a la qualificació de persones vinculades a la gestió professional en el camp de la zoologia el març i benestar animal, i la gestió de programes de cooperació i desenvolupament comunitari vinculats a processos de conservació, estabilització i reintroducció d'espècies animals en els hàbitats d'origen.
- Impuls i organització d'estudis, recerques, seminaris i conferències, així com l'edició directa o indirecta de publicacions o la realització d'exposicions dirigides a potenciar, exposar i difondre els valors naturals de Barcelona, la seva Àrea Metropolitana, Catalunya, la Mediterrània i el món, tot afavorint el coneixement i preservació de la seva biodiversitat, i promovent entre la ciutadania una relació respectuosa amb la natura i l'aprofitament sostenible dels seus recursos.
- Assessorament a entitats públiques i privades en les matèries pròpies de les finalitats fundacionals i, en particular, en l'àmbit de la preservació de les espècies i la sostenibilitat ambiental.
- Facilitar la coordinació i l'establiment de sinèrgies entre les diferents administracions públiques i els seus organismes, les Universitats i centres de recerca, així com amb entitats o empreses públiques o privades interessades a participar d'alguna manera en la consecució de les finalitats de fundacionals.
- Crear o cooperar en la creació d'altres entitats de caire associatiu, fundacional o societari.
- Obtenció, canalització i/o inversió d'ajuts econòmics o en espècie, destinats al desenvolupament o consecució de les finalitats fundacionals.
- Concessió de beques, ajuts econòmics o incentius d'indole diversa a persones, col·lectius, o entitats per al desenvolupament d'activitats relacionades amb les finalitats de la Fundació.
- Participació o col·laboració en el desenvolupament d'activitats d'altres entitats, organismes, institucions o persones que puguin servir a les finalitats fundacionals.
- Promoció de tota mena d'iniciatives que afavoreixin una millor connexió del Zoo de Barcelona i els seus objectius estratègics amb la societat.
- Totes aquelles activitats que sense estar relacionades en els apartats anteriors, serveixen per assolir les finalitats fundacionals.

Pàgina 2

Ximpanzé *Pan troglodytes*

Els projectes de conservació *in situ* també es veuran potenciats gràcies al impuls de la nova Fundació

Escapeu-vos a la natura amb el Zoo Club!

www.zoobarcelona.cat

Ens trobem al començament de l'any i tenim per endavant molts caps de setmana i èpoques de vacances per poder planificar escapades i visitar els espais naturals que més ens agraden del nostre país, descobrir-ne de nous, o fins i tot viatjar més lluny i conèixer hàbitats i fauna diferents dels nostres.

Us volem recordar que com a socis del Zoo Club teniu opcions especials que us poden ajudar a preparar aquestes sortides de la rutina:

- **Delta Turístic&Rent** us ofereix un **10 % de descompte** en els seus serveis a la zona del delta de l'Ebre i els Ports de Tortosa, un indret privilegiat per fer excursions i visites culturals, practicar esports d'aventura i tota mena d'activitats a l'aire lliure, a més de gaudir del millor turisme rural. No deixeu de visitar el seu web www.deltaturistic.com per conèixer totes les propostes (Tel. 977 460 839).

- Podeu reservar un allotjament especial als hotels amb encant de les cadenes **Costa Brava Verd Hotels** i **Petits Grans Hotels de Catalunya** amb un 10 % de descompte, tot enviant un correu electrònic a la central booking@reservashoteles.net o booking@hotelesdecatalunya.net, o bé trucant als telèfons 972 600 034 / 972 600 035.

- **NOVETAT!** Per als que us animeu a anar més lluny, l'agència **Tabía Safaris**, especialistes en safaris privats, organitza **viatges a mida a Tanzània** a preus molt especials per als

socis del Zoo Club. A més, a partir d'ara, com a novetat, l'agència organitzarà, a l'estiu del 2011, un **taller d'etologia a Tanzània**, adreçat a les persones interessades en el comportament animal, dirigit per l'etòloga Montse Colell.

Una oportunitat realment única! Hi trobareu més informació a l'anunci de Tabía en aquestes pàgines i a www.tabiasafaris.com, tels. 670 682 533 / 667 569 696.

- Una altra novetat us l'ofereix l'agència **Indonature**, que organitza un viatge exclusiu per als socis del Zoo Club a **Indonèsia** per veure els **dragons de Komodo** i conèixer-ne l'hàbitat: 12 dies inoblidables visitant diferents illes de l'arxipèlag i coneixent els paisatges i la fauna insular. Demaneu informació i consulteu condicions a www.indonaturetravel.com, rbanda@indonaturetravel.com, tel. 667 315 584.

Activeu el vostre compte de socis!

No us oblideu d'activar el vostre compte a l'**Espai exclusiu** per als socis, i podreu fer des de casa gestions relacionades amb el vostre contracte, a més de trobar informació actualitzada sobre totes les **ofertes i novetats** exclusives per a vosaltres. Només cal entrar a www.zoobarcelona.cat i seguir les instruccions que us donem a l'apartat del Zoo Club.

Menú 2 x 1: I recordeu que fins al 31 de maig de 2011, per la compra de qualsevol menú als centres de restauració del Zoo us n'emportareu un altre d'igual o de valor inferior (promoció no acumulable a altres ofertes o promocions).

APADRINA'M...

Recorda que a través del nostre web pots convertir-te en padrí del teu animal preferit del Zoo!

Apadrinar el teu animal preferit, o bé regalar un apadrinament, és molt fàcil! Entra a la pàgina web i informa-te'n! a www.zoo-barcelona.cat; també ho pots fer a través del correu electrònic zoo-barcelona@bsmsa.cat, o trucant al telèfon 932 256 780.

Amb la teva participació, pots col·laborar en el desenvolupament dels objectius principals del Zoo.

Fes-ho córrer! i ajuda'ns a obtenir més recursos per al Zoo, que no hi hagi cap animal sense PADRÍ o PADRINA!

Convideu els vostres amics i familiars al Zoo a un preu especial!

Com ja vam fer l'any passat, en el pròxim número de la revista, inclourem **6 vals de descompte** perquè pugueu convidar els vostres familiars i amics a visitar el Zoo a un preu especial. Presentant l'esmentat val a les taquilles podran comprar la seva entrada amb un 30 % de descompte.

El Zoo, espai sense fum

En el marc de la nova legislació sobre consum de tabac, i acollint-se a l'article 7 (apartat s.) de la Llei 28/2005 de 26 de desembre, el Zoo de Barcelona ha decidit prohibir el consum de tabac dintre del seu recinte per contribuir a promoure l'hàbit saludable de no fumar. Tanmateix, per no perjudicar el públic fumador, s'han habilitat algunes zones per al consum de tabac, que estan degudament senyalitzades dintre del parc i clarament indicades al plànol del Zoo.

Us donem les gràcies per ajudar-nos a tenir un parc més agradable i donar exemple als infants.

Plànol del Zoo amb les zones habilitades per al consum de tabac.

FARMACIOLA BOTIQUÍN FIRST AID	TREN TREN TRAIN	ZONA DE JOCS ZONA DE JUEGOS CHILDREN'S AREA
COTXES ELÈCTRICS COCHES ELÉCTRICOS ELECTRIC CARS	CONSIGNA CONSIGNA LOCKERS	ESPAI D'EXPOSICIONS ESPACIO DE EXPOSICIONES EXPOSITIONS AREA
ESPAI FUMADORS PUNTO FUMADORES SMOKING POINT	PÍCNIC PICNIC PICNIC AREA	PUNT DE SUGGERIMENTS PUNTO DE SUGERENCIAS SUGGESTION POINT
LAVABOS ASEOS TOILETS	PRODUCTES NATURALS PRODUCTOS NATURALES NATURAL PRODUCTS	ZOODOLÇ ZOO SWEET SWEET ZOO
BAR BAR BAR	PONIS PONIS PONIES	BOTIGUES TIENDAS SHOPS
RESTAURANT RESTAURANTE RESTAURANT	INFORMACIÓ INFORMACIÓN INFORMATION	

NOVETAT (New) labels on the map: MENÚ SOCIOS, MENÚ SOCIOS FARMACIA MENÚ Zoo Club, LLOGUER DE COTXES, ANQUEL DE COTXES CAR RENTAL, NOU GRUP, MENÚ SOCIOS, MENÚ SOCIOS FARMACIA MENÚ Zoo Club.

Ajuntament de Barcelona

CARRETER D'INDEPENDÈNCIA
ENTRADA ENTRADA ENTRY
SORTIDA SALIDA EXIT

En aplicació del artículo 7, apartado s, de la Ley 28/2005, de 26 de diciembre, no está permitido fumar en todo el recinto del Zoo, excepto en los espacios indicados a tal efecto. A esos espacios no pueden acceder los menores de edad.
En aplicació de l'article 7, apartat s, de la Llei 28/2005, de 26 de desembre, no és permès de fumar en tot el recinte del Zoo, excepte en els espais habilitats a l'efecte. A aquests espais, no hi poden accedir els menors d'edat.
In application of Article 7, Section s, of the 28/2005 LAW, of 26 December 2005, it is forbidden to smoke anywhere in the Zoo except for the areas allocated for this. Minors may not enter these areas.

Els petits ocells del camp

Els petits ocells són la nostra fauna més evident per l'activitat diürna que desenvolupen, el seu gran nombre i el seu moviment constant. Però al mateix temps són petits, esquius i de vol i moviments ràpids, per la qual cosa poden resultar-nos molt desconeguts.

Al començament jo contemplava els ocells amb molt d'interès, però no podia evitar que em semblessin tots iguals. Per això, un hivern vaig decidir posar-hi remei i vaig construir un observatori a l'hort (que us vaig presentar a la revista 3-2004). Allí, hi vaig passar moltes hores mirant i, alhora, consultant la meua guia d'aus, i malgrat el fred, va resultar apassionant poder identificar pinsans, gafarrons i verdums en bandades d'inquiets ocelllets que m'envoltaven mentre buscaven menjar al terra, o contemplar les cabrioles d'una mallerenga blava picotejant el greix que li havia penjat en unes canyes.

Aviat us adonareu que es poden distingir dos grans grups. El primer d'aquests grups el formen els d'alimentació granívora

(mengen sobretot petits fruits i llavors), de bec gros a la base i que a l'hivern acostumen a moure's en bandades. Entre ells són habituals el pinsà, el passerell, el gafarró, el verdum, la cadenera... que pertanyen a la família dels fringíl·lids i freqüenten els espais oberts.

Els integrants del segon grup, més diversos, s'alimenten d'insectes, tenen el bec fi i, en general, són solitaris. Entre ells hi ha el pit-roig, les cueretes, els bruels, i també les diferents espècies d'orenetes, la majoria de les quals només podrem veure a l'estiu; i també hi trobem la gran família dels pàrids, més lligats als boscos, a la qual pertanyen la mallerenga carbonera, la mallerenga blava o la mallerenga cuallarga, entre altres.

Amb el pas del temps i l'ajuda d'uns prismàtics aconseguireu distingir cada espècie per la manera de volar, les particulars marques de les ales, els seus carpons, les veus o els costums... i entrareu en un món fascinant d'adaptacions sorprenents, colorit, cants i vitalitat que us obrirà una nova porta en el gaudi de la naturalesa. 🐾

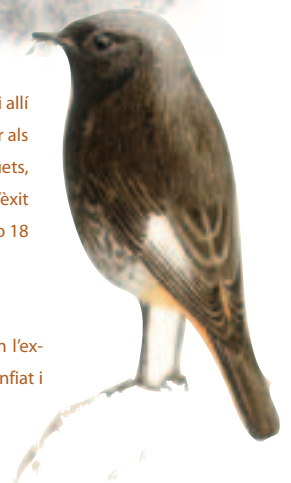
La mallerenga carbonera *Parus major* és el nostre pàrid més habitual. És molt curiosa i valenta i va ser la primera que va venir als menjadors de greix amb trossets de carn picada i fruits secs que els vaig posar aquell hivern. Vista de prop sorprèn pel seu contrastat disseny. Aquarel·la.

Un hort al costat d'una casa i envoltat de bosc és el lloc més atractiu per als ocells i allí vaig instal·lar l'observatori. Davant vaig col·locar una menjadora amb gra variat per als ocells granívors i un altre amb greix per als insectívors. També vaig penjar cacauets, vaig escampar gra pel terra i els vaig posar aigua en una safata semienterrada. L'èxit va ser total des del primer dia i en poc temps podia reconèixer sense dificultat 16 o 18 espècies. Llapis de grafit i aquarel·la.

La cadenera *Carduelis carduelis* és el fringíl·lid de colorit més espectacular i una hàbil especialista en l'extracció dels fruits del card, d'on li ve el nom. La cotxa fumada *Phoenicurus ochruros* és un insectívor confiat i habitual al costat de cases i murs. Aquarel·la i sèpia.

Acompanyant un ramat transhumant vaig observar l'insistent vol rasant de les orenetes vulgars (*Hirundo rustica*) sobre les ovelles, per tal de capturar els insectes que aquestes feien volar al seu pas. Aquarel·la i tinta.

Les orenetes cuablanca *Delichon urbica*, com les orenetes vulgars i altres hirundínids, estan especialitzades en la caça d'insectes al vol i resulten molt eficaces i beneficioses per a l'home. El passerell comú *Carduelis cannabina* és un granívor que té una especial preferència per les llavors del cànem, d'on li ve el nom. Aquarel·la.

Apunts de camp sobre diversos ocellets en un bosc del Parc Nacional de Cabañeros a la tardor: mosqueter reietó *Regulus regulus*, el més minúscul i esfèric dels nostres ocellets. Es delata per un agudíssim i repetit xiuxiueig. El verdum *Carduelis chloris*, per contra, és molt corpulent, i el pinsà comú *Fringilla coelebs* és potser el fringíl·lid més abundant, que a l'hivern forma grans bandades que sovint inclouen exemplars d'altres espècies, la qual cosa fa molt interessant l'observació minuciosa d'aquests grups amb els prismàtics. Llapis de grafit i aquarel·la.

La cuereta blanca *Motacilla alba* és un elegant ocell al qual li agrada deambular entre les potes del bestiar buscant paràsits i altres invertebrats. Aquarel·la.

El pit-roig *Erithacus rubecula* crida l'atenció pel seu pit globós de color rovell i l'enorme curiositat que, a vegades, el fa entrar a les cases. Aquarel·la.

En les bandades mixtes de fringíl·lids, el verdum es fàcil de distingir per les seves dimensions i un aspecte fort i vigorós. A la primavera, època de cria, el seu color verd es fa més viu i la combinació del verd i el groc és molt vistosa. A més el seu cant, com el d'altres fringíl·lids (entre ells el canari), és molt agradable. Aquarel·la.

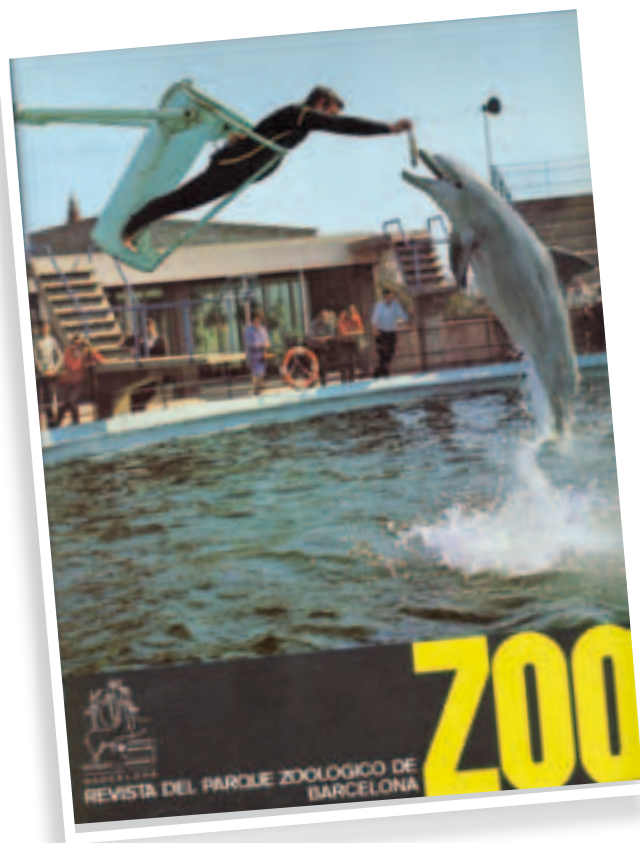
La nostra revista de fa... 42 anys!

Seguim, com ja us anunciàvem en darreres edicions, repassant el que ha estat la revista del Zoo durant els darrers 42 anys. En aquesta edició parlarem del vuitè número, que es va publicar el mes de desembre de 1969, i en el qual el fet més sobresortint és el nou disseny de portada, amb una fotografia a color que substituïa la de blanc i negre que havia estat habitual fins aleshores. En aquest cas, la imatge seleccionada per a la nova maquetació fou l'espectacle de dofins al gran tanc de l'Aquarama.

Amb el número 8 hi arriba el color

El primer article de la revista el signa la Rosario Nos de Nicolau que, sota el títol "El Aquarama, un nuevo ambiente en el Zoo", fa una descripció acurada de les necessitats de manteniment dels dofins mulars en instal·lacions zoològiques i, en especial, de les característiques del nostre Gran Tanc. Aquest article el complementa, en pàgines posteriors, un informe tècnic titulat "El complejo de los grandes acuarios en el Parque Zoológico de Barcelona", escrit per l'arquitecte Antonio Mª Riera Claville, sobre el pavelló de dofins. Aquests dos textos donen fe de la importància que va tenir l'estrena del Pavelló de dofins i l'Aquarama durant aquella dècada. Aquesta edició de la revista, de fet, destaca per la gran quantitat d'articles relacionats amb el món marí. Als

esmentats del pavelló de dofins i l'Aquarama, se n'hi afegeixen altres que tenen a veure amb el manteniment d'espècies d'aquari o d'ecosistemes aquàtics. Així doncs, hi trobem articles com "Plantas de acuario" de José Carrillo de Albornoz, enginyer agrònom del Servei de Parcs i Jardins, "Consideraciones sobre la reproducción de los peces" del Sr. Juan Caldes Casals, biòleg del Parc, i un text amb molt interès zoològic, ja que parla dels peixos que sovint, i d'una manera profana, anomenem "voladors". Sota

el títol "Los peces voladores no vuelan", el Dr. J. López, biòleg d'Investigacions Pesqueres, ens defineix acuradament la taxonomia i les característiques físiques d'aquest grup d'osteïctis.

Si continuem avançant, seguim trobant articles relacionats amb aquesta mateixa temàtica i orientació. N'hi ha un sobre l'arribada de quatre dofins mulars (*Tursiops truncatus*), procedents del Sea Aquarium de Florida, Miami. En ell es fa una relació exacta del temps que van trigar aquests exemplars a fer tot el viatge (33 hores, comptant escales en diferents aeroports i hores de vol).

Per acabar, cal ressaltar l'article del Sr. Antoni Jonch i Cuspine-

ra, director del Parc Zoològic durant aquell període, "La escuela de la naturaleza", en el qual ens parla extensament de la funció dels zoològics en el món educatiu, i en concret, com a eina clau en la formació dels escolars. És interessant comprovar com tots aquells conceptes que es començaven a esbossar, estan avui dia plenament assumits i s'entenen amb una certa quotidianitat, certificant que aquells primers passos van acabar arrelant fortament en la comunitat zoològica. 🐾

TU TAMBÉ POTS SER CHIMPAMIG@!

Apadrina els ximpanzés orfes del Congo

Chimpamig@s és un programa d'apadrinament de l'Institut Jane Goodall (IJG) que ofereix la possibilitat de donar suport concret als **més de 150 ximpanzés** que viuen al Centre de Rehabilitació de Ximpanzés de **Tchimpounga**, a la República del Congo. La gran majoria hi han arribat quan encara eren bebès, després de ser decomissats a caçadors, traficants o particulars que els tenien com a mascotes. Molt sovint aquestes cries han passat per experiències molt traumàtiques, com veure morir les seves mares i gran part del grup en què vivien, haver viscut aïllats després en petites gàbies o encadenats, de manera que arriben en condicions físiques i psíquiques molt greus.

A Tchimpounga, els ximpanzés orfes són atesos per cuidadors experimentats i viuen en grups en un entorn natural, amb sortides diàries al bosc de la Reserva de Tchimpounga, que és custodiada per Ecoguardes de l'IJG. Allà els ximpanzés desenvolupen les habilitats físiques, cognitives i socials que necessitaran amb vista a la seva futura reintroducció a la selva. Més de **60 treballadors locals** duen a terme tasques de cura i rehabilitació dels ximpanzés, logística, manteniment, administració, educació, reforestació, sensibilització, etc.

Què es fa pels ximpanzés i les comunitats locals?

L'Institut Jane Goodall treballa activament a l'Àfrica per **combatre les causes** dels problemes que delmen les poblacions de ximpanzés, a través de la **conscienciació i educació** de la societat civil, el desenvolupament sostenible de les comunitats locals (construcció d'escoles, pous d'aigua, tallers de planificació familiar i activitats econòmiques alternatives), **programes de conservació** dels ecosistemes (reforestació i regeneració de

bosc, reintroducció d'espècies...) i tallers per als agents governamentals encarregats de fer complir la llei. Al mateix temps, l'IJG treballa per **pal·liar les conseqüències de la caça i el tràfic**, atenent les necessitats dels ximpanzés rescatats a través de l'equip dirigit per la **veterinària espanyola Rebeca Atencia**, directora de Tchimpounga i de l'IJG Congo. L'activitat de rescat, conservació i educació de l'Institut Jane Goodall **dinamitza les economies locals**, que es beneficien amb llocs de treball directes i indirectes, compres de materials i aliments per als ximpanzés, i activitats educatives i de formació laboral.

Rebeca Atencia desparasitant els bebès

Què significa ser Chimpamig@?

Els Chimpamig@s poden escollir apadrinar la **Kudia**, el **Kauka** o el **Petit Prince**, però amb la seva vital aportació ajuden a la costosa manutenció i cures veterinàries de **tots els ximpanzés**. Alhora reben el seu **certificat** de Chimpamig@ i fotos del ximpanzé apadrinat, a més d'un **informe** detallat dels seus progressos i les novetats de Tchimpounga, enviat periòdicament durant l'any des del Congo (quatre lliuraments anuals d'aproximadament 10 pàgines). 🐾

COL-LABORACIÓ: L'aportació mensual com a Chimpamig@ és de **12 €**, podent-se abonar un any avançat per **130 € (100€ per als socis del Zoo Club)**

Si vols regalar un apadrinament a un menor de 14 anys, es pot ser **Chimpamig@ júnior per 9 € mensuals, o 100 € l'any.**

(70€ per als socis del Zoo Club)

Sol·licita la promoció especial ZOO a info@janegoodall.es, esmentant el teu nom i número de soci!

Entre tots i totes podem fer una gran diferència al Congo! Festeja Chimpamig@!

Més informació i vídeos a www.janegoodall.es

Kudia

Tres són els ximpanzés que poden ser apadrinats:

La bonica **Kudia**, una petita molt golafre que va arribar desnodrida i adora el menjar. El simpàtic **Kauka**, amb un carisma que el fa guanyar molts amics entre els petits. El valent **Petit Prince**, que intenta guanyar-se el seu lloc en el grup d'adolescents i joves.

Kauka

Petit Prince

PROMOCIÓ ESPECIAL!
30% + de descompte per a socis del Zoo per a pagament anual avançat (equivalent a 5,83 €/mes a Chimpamig@s Junior)

Amb el suport de...

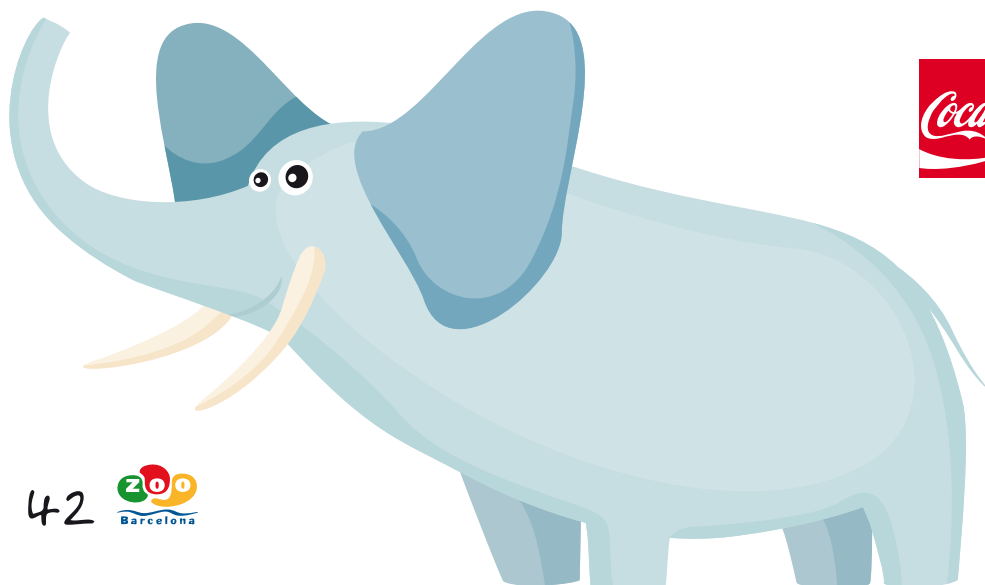
Patrocinadors programes de recerca i conservació

Patrocinadors B:SM

HARIBO

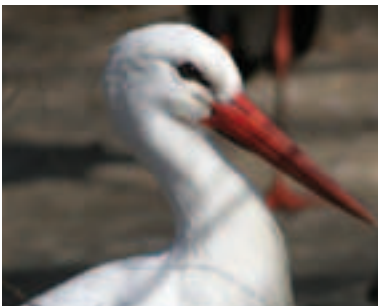
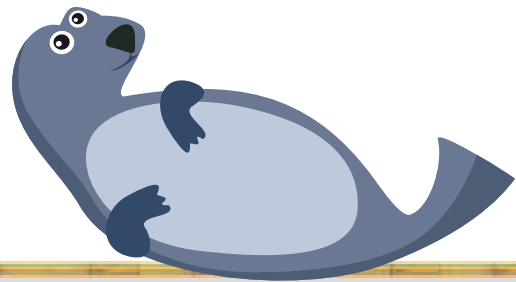
Amb el suport de...

Col·laboradors

Adoptants

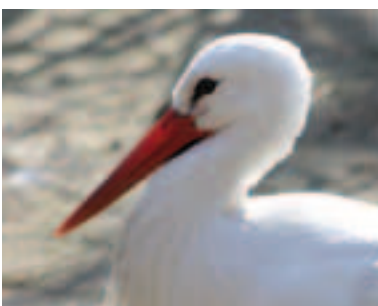
Cigonyes

Tortuga gegant de les Seychelles

Cocodril de Siam

Cigonya blanca

Panda vermell

Llúdria

TIBIDABO

EL TEU PARC

Obert caps de setmana i festius

Ajuntament de Barcelona

www.tibidabo.net